

פעולת בני עקיבא

הפעולה מורכבת ממשימות ותחנות שמלמדות על תנועת בני עקיבא.

~ להרכיב את סמל בני עקיבא מאבנים.

~ ללמוד את המנון בני עקיבא בעל פה, או להשלים מילים חסרות בה מנון. (נספח 1)
(סרטון עם התנועות בשפת הסימנים-

<https://www.youtube.com/watch?v=OZb8cxtYHJg>)

~ חידון בני עקיבא: אם לא יודעים את התשובות בשלוף אפשר לתת לחפש באינטרנט, ומי שמוצא הכי מהר מנצח. (נספח 2)

~ לצייר חולצתנועה בעיניים עצומות.

~ משחק הכתרים:

מזכל, חולצתנועה, נחשון, רכז, כחולבן, סניף, תורה, עבודה, שבט יובל / אופק, מפקד, הדרכה, צוות, מחוז, סגל, ישבצ, חודש ארגון, פעולה, צביעת קירות, השבט החדש, חבב, מדש, קומונרית

~ להתאים את החוקה: נותנים הרבה כותרות מתוך החוקה ואת הפירוט שלהן, והחניכים צריכים להתאים בין הכותרת לפירוט. (נספח 3)

~ קטע: סיפור מתוך הספר "מעשה הבא בחזון" של יחיאל אליאש. (נספח 4)

נספחים:

1.

יד אחים לכם _____, הנוער החביב
על _____ כולכם חנו מסביב
יזהיר לכם כוכב _____
דרככם _____ בעבודה
_____ אחיץ, בעזרת ה', עלה נעלה!
קדימה, בני עקיבא, הידד במעלה!
מולדת זו ארץ _____, ארצנו הקדושה
מידי _____ יעקב לנו מורשה
ראשינו בעמקי תורתה
_____ ברגבי אדמתה
בלב אחיץ, בעזרת ה', עלה נעלה!
קדימה, בני עקיבא, _____ במעלה!

(שלוחה, דגלנו, תורה, סוגה, בלב, אבות, אביר, כפינו, הידד)

2.

1. מהו הסניף הראשון שהוקם ומתי הוקם? (סניף 'הפועל המזרחי' הוקם בירושלים בשנת תרפ"ט)
2. על שם מי נקרא שבט הרא"ה ושל איזה גיל הוא? (הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצוק"ל, כיתה ח')
3. מי היה הקומונר הראשון בבני עקיבא? (יחיאל אליאש שהקים את התנועה)
4. בת כמה תנועת בני עקיבא? (92 שנה)
5. מהו שבט יובל ובאיזו שנה נוסד? (שבטי יובל הם שבטים לילדים בעלי צרכים מיוחדים, הפועלים בתנועה ככל שבט אחר, נוסד בתשנ"ז, 1997)
6. איך קוראים להמנון התנועה? (יד אחים)
7. מי היה המזכ"ל הראשון של התנועה ומיהו המזכ"ל כיום? (המזכ"ל הראשון היה מתתיהו רוטנברג, המזכ"ל כיום הוא יאיר שחל)
8. איך קוראים למחנה של השבט החדש, כיתה ט'? (סיירים)
9. מהו השם שניתן לשבט החדש השנה? (רפאל)
10. כמה סניפים יש כיום? (400 סניפים)
11. כמה חניכים רשומים בבני עקיבא? (אלף חניכים)
12. מהו הראשי תיבות של חב"ב? (חבריא ב')
13. מי חיבר את המנון התנועה ובאיזו שנה? (הרב נריה בשנת תרצ"ב)
14. על שם מי קרויה בני עקיבא ומה מסמל שמה? (על שמו של רבי עקיבא, והשם מסמל את הגבורה היהודית ואת ההתמדה בלימוד התורה)
15. איך קוראים למי שמנהלת את הסניף? (קומונרית)
16. מהו יום ההקמה הרשמי של בני עקיבא? (ל"ג בעומר)

3.

השם	תנועת בני עקיבא בישראל.
הסיסמא	"קדש חיך בתורה, וטהרם בעבודה"
המטרה	תנועת בני עקיבא היא תנועת-נוער דתית-חלוצית, והינה חלק בלתי נפרד מתנועת "תורה ועבודה" (הסתדרות הפועל-המזרחי).
הברכה	בעל פה: המברך אומר – ה' עמך; המשיב עונה – יברך ה'. בכתב: הכותב פותח – ה' עמך, ומסיים – בברכת חברים לתורה ועבודה.
סמל התנועה	שני לוחות הברית עליהם בולטות האותיות ת-ע, עטורים עלי זית, חרמש וקלשון מימין ושיבולת משמאל, ומוקפים סרט שרשום עליו "בני עקיבא".
תקופת	ביום חול, חולצת תנועה תכלת עם שרוך כחול כהה ועליה סמל התנועה, מכנסיים אחרות כחולים, ושבת חולצת תנועה לבנה ומכנסיים אחרות כחולים.
המנון התנועה	"יד אחים". את המנון התנועה חיבר הרב נריה זצ"ל בחול המועד סוכות תרצ"ב (1932), ואת הלחן חיבר מאוחר יותר מיכאל פרלמן.
השקטים	זרעים (כיתה ג'), נבטים (ד'), ניצנים (ה'), מעלות (ו'), מעפילים (ז'), הרא"ה (ח'), שבט חדש (ט').
תוכניות התנועה	ש"ש (שנת שירות), של"פ (שמניינים לעשייה פעילה), גרעיני שירות לאומי, גרעיני נח"ל, השחר (יוצאי אתיופיה), גרעיני יונתן (מנהיגות בשכונות מצוקה).
המחלוצות	שמונה מחוזות: צפון, חיפה, יהודה, ירושלים, דרום, שרון-שומרון, דן ומרכז

נספח 4:

ביום רביעי, כ"ד באדר א' תרפ"ט, כינסנו את החברים הראשונים שהיו תלמידי כיתה ח'. בשיחה זו סיכמו החברים על ייסוד בני עקיבא, תנועת נוער של תורה ועבודה. מטרת הארגון לחנך דור עברי בריא ואמיץ, מסור ונאמן לעמו, לארצו, לתורתו, החי מעבודתו על פי התורה. הצעירים האלה הוזמנו לבוא בשבת הקרובה למועדון הפועל המזרחי לשיחה איתי. כשהגעתי למועדון בשבת אחר הצהריים, מצאתי כעשרים צעירים יושבים לשמוע שעור תורה מפי מורה. החלטתי שתחילה עליי לשכנעם שאני אחד מהחברה וכולנו ביחד מקימים תנועה חדשה (לא בית ספר). תיארתי לפניהם את התנועה כפי שראיתה בעיני רוחי וציינתי שזכו ובחלקם נפל להיות המייסדים של בני עקיבא בארץ ישראל.

הם הצטרפו בהתלהבות, ונבחר ועד שראה את עצמו אחראי לכל ענייני הסניף, לניקיון וסדר. היום הדלקת אור בסניף אינה כרוכה בשום מאמץ, אבל בתקופה זו לא היה חשמל בירושלים, ובבני עקיבא הייתה מנורת נפט שכל רוח מצויה גרמה לפיח על הזכוכית.

החברים הראשונים התחילו לרכוש חברים חדשים. בינתיים התגבש הסניף בירושלים, והיו בו יותר משמונים חברים. זה היה הסניף הראשון של בני עקיבא.

הסניף היה בחדר אחד במבנה של הפועל המזרחי. החלטנו לעשות גינה בחצר – גינת פרחים וגינת ירקות שישמשו אותנו במסיבות עונג שבת. החברים התלהבו, העבודה נעשתה במסירות, מפני שזה היה חלק מתוכנית של תורה ועבודה. הבעיה הייתה מאין לוקחים כלי עבודה. היה צורך לרכוש פמוטים, מפות לשולחנות לשבת וכלי עבודה לגינה.

זכורני שלקחתי הלוואה פרטית על שמי בסך חמש לירות ושילמתי מכיסי בתשלומים חודשיים. עם חמש הלירות הלכתי לחנות במאה שערים וקניתי את הכלים. החברה הצעירים ניהלו את כל ענייני הסניף. בתוך זמן קצר ארגנו ספרייה, וחברים ניהלו אותה. ועדת החגיגות הייתה קבועה ודאגה לתוכניות לכל חג וחג.

לא קלה הייתה העבודה בגינה, אבל החברים עבדו באמונה ובהתלהבות. בתקופה זו הנהגנו גם מסיבת קבלת שבת לפני הדלקת הנרות, וחוג עובדי הגינה הביא את הפרחים מתוצרת הגינה וקישטו שולחן שבת בעת הדלקת הנרות.

ידענו שאחד הדברים המעכבים את גידול בני עקיבא הוא חוסר הידיעה של המוני הנוער על הרעיון הזה, והרגשנו שמחובתנו ללכת לכל צעיר וצעירה ולספר להם על כך. כדי להגשים את רעיון תורה ועבודה התארגנו קבוצת חברים וחברות בתור גרעין לקבוצה חקלאית של בני עקיבא אשר צריכה לקום. בפסח יצאו חברי הקבוצה לטייל לאדמות 'רודגס' שעל יד פתח תקווה. כעבור מספר חודשים הקימו שם את קבוצת בני עקיבא. היום נקרא המקום כפר אברהם. ההתלהבות בסניף הייתה רבה, אולם לא קלה הייתה יציאת חברי הגרעין.

כחודש ימים ישנו תחת כיפת השמיים, שניים בכל מיטה, לאחר מכן הגיעו האוהלים ולאחר זמן הובא אף צריף שנקבע כחדר אוכל. סניף ירושלים אף הוא שלח מתנה – ספסלים – והחברים עצמם הקימו סוכה, והיא שימשה מחסן בגדים ומטבח.

התנאים היו קשים. לחם צר ומים לחץ היו מנת חלקם, ורק התלהבות הנוערים חזקה אותם. אחרי יום עבודה מפרך הלכו כדי לארגן סניפים חדשים בסביבה.

לימוד התורה היה חסר לבני הקבוצה, ולכן ארגנו שעורים בגמרא ובאמונה.

היום, כחמישים שנה מיום היווסדה של תנועת בני עקיבא, בעת כותבי את זיכרונותי, הנני מרוצה מהדרך שבה הלכנו, בתקופת הבראשית של הארגון.

[...] היום כבוד הוא להיות חבר בבני עקיבא. כולם מאמינים בכוחם של חברי בני עקיבא לחולל גדולות ונפלאות. המשיכו את השרשרת, אזרו עוז, וה' יצליח את דרככם ליישב שממות אדמת ארץ ישראל ולהביא את דבר ה' לבית ישראל.

שאו את הדגל ברמה. ה' עמכם!